

181

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 12 czerwca 1968 r.

w sprawie trybu działania Komisji Egzaminacyjnej dla Bibliotekarzy Dyplomowanych oraz składania egzaminu bibliotekarskiego.

Na podstawie § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1967 r. w sprawie warunków zatrudniania w instytutach naukowo-badawczych, w Polskiej Akademii Nauk i w szkolnictwie wyższym bibliotekarzy dyplomowanych i pracowników służby bibliotecznej oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i dokumentalistów służby informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej (Dz. U. Nr 14, poz. 63) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do zadań Komisji Egzaminacyjnej dla Bibliotekarzy Dyplomowanych, działającej przy Ministrze Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, zwanej dalej „Komisją”, należy przeprowadzanie egzaminów bibliotekarskich oraz weryfikacji dorobku osób wymienionych w § 27 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1967 r. w sprawie warunków zatrudniania w instytutach naukowo-badawczych, w Polskiej Akademii Nauk i w szkolnictwie wyższym bibliotekarzy dyplomowanych i pracowników służby bibliotecznej oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i dokumentalistów służby informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej (Dz. U. Nr 14, poz. 63), zwanego dalej „rozporządzeniem”.

§ 2. 1. Do egzaminu bibliotekarskiego wymaganego na stanowiska bibliotekarzy dyplomowanych może być dopuszczona osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe, zakończone uzyskaniem tytułu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub wykształcenie uznane za równorzędne,
- 2) posiada co najmniej trzyletni staż pracy bibliotecznej lub dokumentacyjnej albo trzy lata pracy na stanowisku pracownika naukowo-badawczego lub naukowo-dydaktycznego.

2. W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych potrzebami szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej, do egzaminu bibliotekarskiego może być również dopuszczona osoba, która posiada dyplom ukończenia wyższej szkoły zawodowej lub równorzędny. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

§ 3. 1. Egzamin bibliotekarski powinien wykazać posiadanie przez kandydata na bibliotekarza dyplomowanego wiadomości teoretycznych w zakresie zagadnień, o których mowa w § 5, oraz umiejętności ich praktycznego stosowania.

2. Egzamin bibliotekarski obejmuje przedmioty zawodowe oraz sprawdzenie znajomości dwóch dowolnie wybranych przez kandydata do egzaminu języków obcych, w tym jednego biegle, a drugiego w stopniu wystarczającym do opracowywania wydawnictw opublikowanych w tym języku.

3. Egzamin bibliotekarski składa się z części pisemnej i ustnej.

§ 4. Na egzamin pisemny składa się:

- 1) praca na jeden z sześciu tematów z zakresu bibliotekoznawstwa, przedstawionych do wyboru egzaminowanym w danej sesji egzaminacyjnej,
- 2) streszczenie tej pracy w języku obcym.

§ 5. 1. Egzamin ustny obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) Organizacja nauki, oświaty i życia kulturalnego w Polsce. Archiwa, Muzea. Ruch wydawniczy, Księgarstwo. Podstawowe wiadomości z naukoznawstwa. Bibliotekarstwo jako dyscyplina naukowa.
- 2) Informacja naukowa, techniczna i ekonomiczna; jej rola w gospodarce narodowej i w postępie nauki. Organizacja informacji w kraju i za granicą. Podstawowe źródła informacyjne o piśmiennictwie. Zagadnienia metodyczne. Informacja patentowa. Bibliografia — podstawowe wiadomości z historii i zagadnienia metodyczne.
- 3) Polityka biblioteczna Polski Ludowej. Podstawowe akty prawne. Główne tendencje rozwoju bibliotek współczesnych. Metody pracy naukowo-badawczej i naukowo-dydaktycznej w bibliotece naukowej. Racjonalizatorstwo. Współpraca biblioteczna krajowa i międzynarodowa.
- 4) Organizacja i funkcjonowanie biblioteki. Budownictwo biblioteczne. Struktura wewnętrzna, baza materialna. Zarządzanie, planowanie i sprawozdawczość. Organizacja pracy. Mechanizacja prac bibliotecznych. Prace normalizacyjne.
- 5) Polityka gromadzenia zbiorów. Organizacja, przechowywanie, konserwacja i udostępnianie księgozbioru.
- 6) Problematyka katalogowania i klasyfikacji piśmiennictwa.
- 7) Problematyka zbiorów specjalnych w bibliotekach naukowych.
- 8) Najważniejsze biblioteki krajowe i zagraniczne. Zarys historii i stan współczesny. Organizacje zawodowe.
- 9) Nauka o książce i czasopiśmie oraz o innych formach przekazywania myśli. Podstawowe wiadomości z historii książki. Książka współczesna. Gazeta i czasopismo. Podstawowe wiadomości z zakresu drukarstwa. Reprografia.
- 10) Recepcja książki i innych form przekazywania myśli. Czytelnictwo. Rola biblioteki i bibliotekarza w rozwoju nauki, oświaty, kultury i gospodarki narodowej.
- 11) Znajomość języków obcych. W zakresie jednego języka — streszczenie wybranego przez egzaminującego tekstu. W zakresie drugiego języka — odczytanie i zanalizowanie w przedstawionych wydawnictwach elementów niezbędnych do katalogowego i bibliograficznego opracowania tych wydawnictw.

2. Ponadto kandydat powinien wykazać się ogólną znajomością problematyki w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej Polski.

§ 6. 1. Osoba posiadająca tytuł magistra bibliotekoznawstwa lub będąca absolwentem podyplomowego studium bibliotekoznawstwa i informacji naukowej oraz osoba posiadająca świadectwo ukończenia w szkole wyższej międzywydziałowego studium bibliotekoznawstwa składa egzamin pisemny oraz egzamin ustny tylko z zagadnień wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 1, 3 i 11 oraz ust. 2.

2. Osoba posiadająca stopień doktora nauk humanistycznych, której praca doktorska dotyczyła zagadnień z zakresu bibliotekoznawstwa, składa tylko egzamin ustny z zagadnień wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2.

3. Osoba posiadająca stopień naukowy doktora z innej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej składa tylko egzamin ustny z zagadnień wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 1—10 oraz ust. 2.

§ 7. 1. Terminy i miejsca sesji egzaminacyjnej ustala przewodniczący Komisji, wyznaczając równocześnie spośród członków Komisji jeden lub dwa zespoły egzaminujące. Prze-

wodniczącym zespołu egzaminującego jest przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

2. Przewodniczący Komisji może powierzyć w razie potrzeby sprawdzenie znajomości języka obcego osobie nie wchodzącej w skład Komisji.

3. Obsługę techniczno-kancelaryjną sesji egzaminacyjnej zapewnia dyrektor biblioteki, na której terenie przeprowadzany jest egzamin bibliotekarski.

§ 8. 1. Przy ostatecznej ocenie egzaminu bibliotekarskiego bierze się pod uwagę wynik egzaminu pisemnego i ustnego.

2. W razie uzyskania przez egzaminowanego oceny niedostatecznej ze znajomości języków obcych, może on składać egzamin w tym zakresie po raz drugi, w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego Komisji.

§ 9. W razie negatywnego wyniku egzaminu bibliotekarskiego kandydatowi do egzaminu przysługuje prawo składania go powtórnie, nie wcześniej jednak niż po upływie pół roku.

§ 10. Niezgłoszenie się do egzaminu w terminie wyznaczonym przez Komisję może nastąpić tylko w wypadku poważnych, udokumentowanych przeszkód. Kandydat odstępujący od egzaminu bez uzasadnionej przyczyny może zgłosić się powtórnie do egzaminu nie wcześniej niż po upływie pół roku od wyznaczonego terminu.

§ 11. Osoba, która złożyła egzamin bibliotekarski z wynikiem pomyślnym, otrzymuje odpowiednie świadectwo.

§ 12. 1. Podanie o dopuszczenie do egzaminu bibliotekarskiego oraz podanie w sprawie zwolnienia od egzaminu (§ 27 rozporządzenia) kandydat składa drogą służbową na ręce przewodniczącego Komisji.

2. Do podania należy dołączyć:

- 1) życiorys,
- 2) uwierzytelnione odpisy dokumentów stwierdzających posiadane wykształcenie, przygotowanie i osiągnięcia zawodowe, naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, staż pracy w bibliotekarstwie oraz zajmowane stanowisko i pełnione funkcje.

3. Kierownik instytucji, w której zatrudniona jest osoba ubiegająca się o zwolnienie od egzaminu, uzupełnia jej podanie szczegółową opinią, charakteryzując umiejętności zawodowe oraz zainteresowania naukowo-badawcze w zakresie bibliotekarstwa. Jeżeli kandydat jest dyrektorem (kierownikiem) biblioteki będącej samodzielną jednostką organizacyjną, podanie jego uzupełnia opinią kierownik instytucji sprawującej bezpośredni nadzór nad biblioteką.

4. Opinie dotyczące osób zatrudnionych w szkole wyższej i w wyższej szkole zawodowej:

- 1) zajmujących stanowisko dyrektora (kierownika) biblioteki głównej wydaje rektor szkoły,
- 2) zatrudnionych w bibliotece głównej wydaje dyrektor biblioteki głównej,
- 3) zatrudnionych w innych jednostkach organizacyjnych szkoły (instytut, wydział, katedra, zakład itp.) wydaje dyrektor biblioteki głównej i kierownik danej jednostki organizacyjnej.

5. Podania osób, o których mowa w § 2 ust. 2, muszą być uzupełnione wnioskiem rektora szkoły, uzasadniającym potrzebę zatrudnienia tych osób na stanowiskach bibliotekarzy dyplomowanych.

§ 13. 1. Osoby, o których mowa w § 27 rozporządzenia, po zweryfikowaniu przez Komisję ich dorobku zawodowego, naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego z wynikiem pozytywnym otrzymują zaświadczenie stwierdzające zwolnienie od egzaminu bibliotekarskiego.

2. Osoby, których dorobek zawodowy, naukowy, dydaktyczny i organizacyjny uznany został za niewystarczający do zwolnienia od egzaminu, mają prawo przystąpić do egzaminu bibliotekarskiego na ogólnych zasadach.

§ 14. 1. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, który podpisują członkowie Komisji, należący do danego zespołu egzaminacyjnego, a w wypadku określonym w § 7 ust. 2 — również egzaminator spoza Komisji.

2. Protokół powinien podawać skład zespołu egzaminacyjnego, tematy egzaminu pisemnego i pytania egzaminu ustnego, ocenę poszczególnych prac pisemnych i ocenę odpowiedzi na egzaminie ustnym. Ponadto protokół powinien zawierać uchwałę Komisji stwierdzającą ogólny wynik egzaminu każdego kandydata.

§ 15. Przewodniczącą Komisji składa Ministrowi Oświa-

ty i Szkolnictwa Wyższego sprawozdanie z działalności Komisji za okres kadencji.

§ 16. Szczegółowy tryb działania Komisji określa regulamin, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 17. Traci moc zarządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 sierpnia 1965 r. w sprawie składu i zasad działania Komisji Egzaminacyjnej dla Bibliotekarzy Dyplomowanych.

§ 18. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego: *H. Jabłoński*

Załącznik do zarządzenia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 czerwca 1968 r. (poz. 181).

REGULAMIN KOMISJI EGZAMINACYJNEJ DLA BIBLIOTEKARZY DYPLOMOWANYCH

1. Posiedzenia Komisji Egzaminacyjnej zwołuje przewodniczący Komisji lub — z jego upoważnienia — zastępca przewodniczącego.

2. O decyzji Komisji Egzaminacyjnej w przedmiocie dopuszczenia do egzaminu bibliotekarskiego oraz o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu kandydaci zawiadamiani są co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej.

3. Egzamin pisemny nie może trwać dłużej niż pięć godzin i odbywa się pod nadzorem dwóch członków Komisji. Egzamin pisemny z języka obcego nie może trwać dłużej niż dwie godziny.

4. Składającemu egzamin pisemny należy umożliwić posługiwanie się materiałami, które — zdaniem Komisji — są niezbędne do opracowania tematu.

5. Ocenę każdej pracy pisemnej przeprowadzają dwaj wyznaczeni przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego członkowie Komisji.

6. Egzamin ustny odbywa się w zasadzie nie później niż w trzy dni po egzaminie pisemnym. Egzamin ustny przepro-

wadzany jest z każdym kandydatem oddzielnie i nie może trwać dłużej niż dwie godziny.

7. Weryfikację dorobku zawodowego osób ubiegających się o zwolnienie od egzaminu bibliotekarskiego, wymaganego na stanowiska bibliotekarzy dyplomowanych, przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) dwóch członków Komisji, wyznaczonych przez przewodniczącego, dokonuje recenzji i oceny całokształtu dorobku zawodowego osoby weryfikowanej,
- 2) recenzenci przedstawiają swoje opinie na posiedzeniu Komisji w pełnym składzie, po czym następuje dyskusja i tajne głosowanie nad wnioskiem,
- 3) w razie niezgodnej oceny dwu recenzentów przewodniczący powierza recenzję trzeciemu recenzentowi — członkowi Komisji.

8. Uchwały Komisji zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby decyduje głos przewodniczącego Komisji.

9. Z posiedzeń Komisji sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący lub jego zastępca i sekretarz Komisji, obecni na posiedzeniu.